

עין משפט‏**ג**‏**נר מצוה**

סו א **מיי** פיי מהל' שזעות הל' ג:
סו ב מיי שס הל' ד:
סו ג ד מיי פיי מהל' שלוחין הל' ו סגג עשין פז טו"ע ח"מ סי' קכג טע"ף ז:
סמ ה מיי פייט מהל' שזעות הל' ג:

מוסף רש"י

לא כתבינן אורכתא אמטלטלי. דהאיל ואין נעין מיתוי כשוקלא, שמה אין ידיו משל זה כלום וחסימי סהדי אשקירא (בבברות 80).

רבינו חננאל

שהוציא פלוני שם רע על בתי חייב אם הודה מעצמו פטור. ופרקיין הא מני ר' אלעזר בר' שמעון היא דאמר יבואו עדים ויעידו והכי קאמר לא משכחת לה הודוה מעצמו דפטור אלא היכא דליכא עדים כלל: **מתני'** משיביע אני עליכם אם לא תבואו ותעידוני שאני כהן שאני לוי שאני בן גרושה כו'. **גמ'** ואקשינן טעמא דמשביעין דאיש פלוני כהן הא המשביע עדים להעיד כי מנה לפלוני ביד פלוני חייבין והתני עד שישמעו מפי התובע. ואוקמה שמואל בבא בהרשאה: אינו והאמר גהרדעאי לא כתבינן אורכתא אמטלטלי. ופרקיין הני מילי דכפריה. אבל היכא דלא כפריה כתבינן וזו השמועה עוד במבוכה: תרי מנין שאין הכתוב מדבר שתייביין קריבן על שבתות העדות אבל בתביעת ממון. נאמר כאן אריים שנאמר והוא עד או ראה או ידע ונאמר להלן בשבועת הפקדון אריים. או בתשומות יד או בגזל או עשק את עמיתו. מה להלן בפקדון אינו מדבר אלא בתביעת ממון אף אריים שבשבועת העדות אינו אלא בתביעת ממון ארי רוצח יוכיחו דכת' או באיבה הכוה וימות או השליך עליו כל כלי וגו' או בכל אבן וגו' שהן בלא תביעת ממון ודחינן אריי רוצח אין בהם שבועה אבל אריי העדות ואריי הפקדון יש בהן שבועה: והא סוטה דכתוב בה אויין שנאמר או עבר עליו רוח קנאה כו' ויש עמחן שבועה ומדברים שלא בתביעת ממון כו'

לג:

השתא אם אחר חגסה קיס לן דשבת ופגם לאזיה הוי חגסה אזיה הקנס זעי לשלומי לה (א) וגראה דלא קשה מידי דליכא לאוקמה צנערה שנתארסה ונתגרשה שיש לה קנס וקנסה לעצמה (ו) (לר' יוסי הגלילי)

דמתנן פרק אלו נערות (כמוצות דף לז.). דמתנא הבא על צמו פטור משום שמתחייב צנפשו מיהו הא דקמני הכא או פתה את צמו לא אחי שפיר שהרי מחלה לו ושמא איכא לאוקמה צנענה דלאו צת מחילה היא וכרצנן דאמרי התם קטנה יש לה קנס ולפי' הקונט'

אין להקשות למה לך למימנייה צסמון עד שישמעו מפי התובע כיון דכבר אשמעי' הכא (ז) דסיפא אשמעי' משום שלא ציד עצדו דלע"פ דשלוחו הוא לא מייחייב: **בבא** בהרשאה. ועי"פ דפסקינן צמרובה (צ"ק דף ע. ושס) דשילת שויה ומנן (לקמן דף לה.) שילת ציד צנו ציד עצדו פטור הכא עדיף שיש לו כח להוציא ממון כמו לצעלים עצמן ואי"ת אחתי תקשי הא מנה לפלוני ציד פלוני וצא צלא הרשעה חייבין דומיא דכהן דלא שייך הרשאה ואר"י דיתור משנה אחא לאשמועינן דוקא צכה"ג פטור צכל עיין דלא משכחת חיובא אצל מנה לפלוני ציד פלוני זוימנין דמשכח חיובא כמו צצא צהרשאה: **היבא** דלא כפריה כתבינן. ואיירי שאחר שכתב לו הרשאה כפר לו ולמ"ד צמרובה (צ"ק דף ג.) אפילו לא כפר ליה לא כתבינן מוקמינן מתני' דהכא צפקדון דהא טעמא דלא כתבינן מפרש התם משום דגזל ולא מתיאשז הצעלים שנייהן אין יכולין להקדים ופקדון יכול להקדים דכדמוכח התם דמייתי עלה לעיל (דף סט:) לסייעתא מהא דמתן אין הגונצ אחר הגנצ משלם תשלומי כפל וצפקדון משלם כדמתן צפ' המפקד (צ"מ דף לג.): וכן מוכח צהמוכר את הספינה (צ"צ דף פח.) צגי ההוא צצרה דלייתי קארי לפוס נהרה אמו ציע שקול חדא חדא ואמר הרי הס מקודשים לשמים ומסקינן דאי לאו דקילי דמייהו קדשי דצרותא דמרייהו קיימי אי"נ איכא לאוקומא צמקרקעי דודאי כתבינן ליה * דקרקע אינה נגזלת וכמ"ד לקמן פרק שזעות הפקדון (דף לו:)

המשביע עדי קרקע חייב והא דלא משני הש"ס הכי דהוא ניחא לכולהו לישני משום דלא חייס לשנויי אלא לפי לשון שתופס עיקר מיהו קשה צפרק יש צבור (צבורות דף מח:) צגי צ' נשים של צ' אנשים שלא ציצכו וילדו שני זכרים מת אחד מהן צתוך ל' יוס אם לכהן אחד נתנו יחזור להן ה' סלעים ומוקי לה צצא צהרשאה והתם לא שייך לא פקדון ולא קרקע דאין פודין צקרקעות מיהו התם נמי איכא לשנויי צצא צמעמד שלשתן ור"ת פוסק דכתבינן אפילו אמטלטלי דכפרייה דטעמא דלא כתבינן מפרש (י) (כמוצות דף סח ושס)

משום דמיחוי כשקירא (י) (וצפרק כל הגט (גיטין דף כו: ושס) וצהכותב (כמוצות דף פה. ושס) מסקינן דלמיחוי לשקירא לא חיישינן ואין להאריך כאן דצבר(י: *): **ונאמר** דהאין אואין. תימה כיון דגמרי' מפקדון ניצעי צהלואה וצעושק ייחוד כלי כדאמרין צגי שזעות הפקדון צזהא(י צ"מ דף מח:).

אואין בוטה ויבחיזו. דעיקר לא אחי להפסידה כמוצתה אלא להשקומה: מושבע

המתקיימת כו'. ואין לך עדות צזו צלא וזו אלא צתביעת ממון כדמפרש ואיל: מנה מניתי לך צפני פלוני ופלוני. הם ראו שמוניתי לך אצל לא הודעתים אם הם מתנה או הלואה או פרעון ואמר לו הלה יצואו פלוני ופלוני ויעידו שמונית לי צפניהם ואני פורע לך: ואינו

שבועת העדות פרק רביעי שבועות

שהוציא פלוני שם רע על צחי. ואמר צצ"ד לא מנחתי לצתך צתולים ונמנא צדאי ולא הספקמי להעמידו שס צדין לתוצעו קנס של מאה כסף: **הודה מפי עצמו**. צצ"ד זה שהוציא שם רע צצ"ד אחר פטור. קס"ד השתא דלפילו צאו עדים לאחר שהודה קאמר פטור וקמני

המשביע את העדים קודם הודאה חייבין אלמא משביע עדי קנס חייבין: **הא מני ר"א צר"ש** היא. ואליציה לא אצביא לי דלדידיה הוי קנס ממון כיון דלא מיפטר צהודאמו: **אסאן** לרצנן. קושיא היא. ומשני כולה ר' אלעזר היא והאי דקמני הודה מפי עצמו פטור לאו שצאו עדים אחר הודאה קאמר אלא צהודאה צלא עדים וטעמא הוא דקא יהיב למיתליה מש"ה העדים חייבין משום דממונא אפסדוה דאין מודה צקנס פטור אלא כל זמן שהודה מפי עצמו אחר אם צאו עדים אחרי כן חייב הלכך ממון גמור הוא: **בתנ'** **שאני כסן כו' פטורין**. כדמפרש צגמ' שאין העינן מדבר אלא צכפירת ממון: **שאנס איש פלוני או פסה צמו של פלוני**. שאנס ראובן צמו של שמעון וצמו דקמני אחיש פלוני דלעיל קאי דמתא לעיל מינה שאיש פלוני כהן או לוי ואינו צן גרושה ועליה קאי או שהשביען שאנס איש פלוני את צמו של אותו דלייריין ציה עד השתא: **פטורין**. דנעינן שישמעו מפי התובע ואכטריין למיתנייה משום דמוקמינן לה צצא צהרשאה אפי"ה אינו צעל דינו צזו כשאר ממון דמידי דלא מטא לדיעה מעולם לא מצי למכחז הרשאה עלייה: **ושאנל** צי צני. חצלה היא חצורה: **פטורין**. שאין כאן הפסד ממון שאס העידו היה הכן מתחייב מיתה ולא ממון: **ושאנל צי חצורי** ושהדליק **אח גדישי צשצת**. שחצל צי צשצת או הדליק גדישי צשצת דתרווייהו חיוב מיתה ניניהו פטורין. וי"מ שאנס איש פלוני ופיתה את צמו האצ הבא על צמו וטעמא דפטורין משום דליכא חיוב מיתה ואף אי כן שמעתי ואי"א להעמידה דאפי' צלא חיוב מיתה נמי מאן קא תצע השתא אם חגסה אחר קיס לן צושתה ופגמה וקנסה לצאיה (א) חגסה אזיה קנס זעי לשלומי לה צתמיה: **גב'** **הא קמני סיפא** עד שישמעו מפי **התובע**. דקמני סיפא שילת ציד כו' עד שישמעו מפי התובע: **צצא צהרשאה**. שמיניה אפטורופוס על כך הלכך אי צתביעת ממון היא הוו מחייבי: **אורכתא**. הרשאה. ולשון שולטנות הוא כמו (צ"צ דף קסד:) צשנת פלוני אורכן שלטון אף כאן אורכתא השלטת שהשלטעו על צעל דינו לתובעו: **אמעלטלי**. לפי שאינו צעין והעדים מעידין על מה שכתבו מחמת שיש לי ציד פלוני כך וכך: **היכא דכפרי'**. שצבר נשמע שהנתבע כפרן דהשתא מחוי כשקירא שחתמו על מ"ש זה שיש

לצאיה (א) חגסה אזיה קנס זעי לשלומי לה צתמיה: **גב'** **הא קמני סיפא** עד שישמעו מפי **התובע**. דקמני סיפא שילת ציד כו' עד שישמעו מפי התובע: **צצא צהרשאה**. שמיניה אפטורופוס על כך הלכך אי צתביעת ממון היא הוו מחייבי: **אורכתא**. הרשאה. ולשון שולטנות הוא כמו (צ"צ דף קסד:) צשנת פלוני אורכן שלטון אף כאן אורכתא השלטת שהשלטעו על צעל דינו לתובעו: **אמעלטלי**. לפי שאינו צעין והעדים מעידין על מה שכתבו מחמת שיש לי ציד פלוני כך וכך: **היכא דכפרי'**. שצבר נשמע שהנתבע כפרן דהשתא מחוי כשקירא שחתמו על מ"ש זה שיש

לי ציד פלוני כך וכך: **מנין שאין הכסוח**. דשמיעת קול מדבר אלא צעדות תביעת ממון: **נאמר כאן אואין**. או ראה או ידע: **ונאמר להן אואין**. צשזעות הפקדון ופקדון או כתשומת יד או בגזל או עשק: **אואין דרוצא**. או צאציה הכהו או השליך עליו צצדיה: **אואין דסוטא**. או עצר עליו רוח קנאה או איש אשר תעצר עליו וגו': **ויש עמחן שזועה**. והשביע הכהן את האשה (צמדבר ה:) **הא כיצד**. יש תביעה שהוא חייב כו' ולקמיה (ג.) פריך איפוך אנא: **צעדות** מנה מניתי לך צפני פלוני ופלוני. הם ראו שמוניתי לך אצל לא הודעתים אם הם מתנה או הלואה או פרעון ואמר לו הלה יצואו פלוני ופלוני ויעידו שמונית לי צפניהם ואני פורע לך: ואינו

מסורת הש"ס

(א) [צ"ק עה.]. (ב) [נ"ל ושהדליק וי"א צמשה צתשיות]. (ג) [נלקמן לה.]. (ד) צ"ק דף ע. צבורות דף מט.]. (ה) [כמוצות מח.]. (ו) [נ"ל לר' שקיבא.]. (ז) [נ"ל צצ"ק ע.]. (ח) [רש"ל מ"ז, (ט) [נצב"ק ע. הארכיז מוס' צזה.].

תורה אור השלם

- ↑ ונפש כי תחטא וְשָׁמַעְתָּ קוֹל אֱלֹה וְהָאָה עַד אֲרָאָה או יָדַע אם לוא יגיד וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ: ויקרא ה א
- ↑ נפש כי תחטא וּמַעַל בִּין וּבְחֹשֶׁךְ בְּעֵינָיו בִּפְקֻדִין או בְּתַשׁוּמֹת יָד או בְּגִזְל או עֲשֶׂק אֶת עַמִּיתוֹ: ויקרא ה כא
- ↑ (ב) וְאִם בִּשְׁנֵאָה יִדְהַפְנֶה או הִשְׁלִיךְ עָלָיו בַּצִּדָּה וְיָמָת: (כא) או באִיבָה הִכְהוּ בְּיָדוֹ וְיָמָת מוֹת וְיָמָת הַפּוֹבֵה רֹצֵחַ הוּא גֹאֵל הַדָּם יָמִית אֶת הַרֹצֵחַ צַפְנָעוֹ בו: במדבר לה כ-כא
- ↑ וְעֵבֶר עָלָיו רֹחַ קָנָאָה וְקָנָא אֶת אִשְׁתּוֹ וְהוּא נִטְמָאָה או עֵבֶר עָלָיו רֹחַ קָנָאָה וְקָנָא אֶת אִשְׁתּוֹ וְהוּא: במדבר יד יד
- ↑ או איש אשר תעבר עָלָיו רֹחַ קָנָאָה וְקָנָא אֶת אִשְׁתּוֹ וְהַעֲמִיד אֶת הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְיָ וְעָשָׂה לָּהּ הַכּוֹזָה אֶת כָּל הַתּוֹרָה הַזֹּאת: במדבר ה ל
- ↑ וְהָיָה כִּי יֵאָשֶׁם לְאֻחֹת מֵאֵלֶּה וְהַתּוֹרָה אֲשֶׁר תִּקְרָא עֲלֵיהֶן: ויקרא ה ה

הגהות הב"ח

(א) תוב' [נצי"ל ד"ה ושאנס וכו' לשלומי לה בתמיה וגראה: (ב) בא"ד דסיפא אשמעי'. ייז וליכא לאקשויי רישא למח ליה דליכא למימר לא וז אף וז קמי אן קשה אמאי פריך מדקמני סיפא עד שישמעו מפי התובע מרישא גופה ה"ל לאקשויי וי"ל דמיתא ליה לאקשויי מסופ' דתני צה צהדיא עד שישמעו מפי התובע:

גליון הש"ס

תוב' ד"ה היכא וכו' דקרקע אינה נגזלת וכמ"ד המשביע עדי קרקע חייב. תמיהני הא צממנוצרי דלמ"ז אן קרקע נגזלת דדריש כללי ופרטי ס"ל צודאי דהמשביע עדי קרקע פטור ועי"ג:

